

'Ik sta voor mijn werk in heel wat riolen, maar sinds Roemenië is dat nooit meer hetzelfde als voorheen'

MVO voor Roemeense straatkinderen die in rioolstelsel wonen

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO): sommige bedrijven zien dat als een noodzakelijk, bijbehorend goed, andere lopen ermee voorop en dan is er nog een categorie die veel maatschappelijk verantwoord onderneemt, maar dat niet van de daken schreeuwt. De Sallandse United is zo'n bedrijf. Vorig jaar kreeg deze onderneming echter wel het certificaat 'hoogste trede' op de Prestatieladder Sociale Ondernemen (PSO). De hoogste tijd om te vragen wat Sallandse United allemaal doet.

Auteur: Santi Raats

Wie Johan Middelkamp kent, weet dat hij meer een doener is dan een prater.

Toen de Sallandse United zich aansloot bij het project 'Scoren in de wijk' in de gemeente Hellendoorn en zich committeerde aan het herhaaldelijk faciliteren van een mobiel kunstgrasboardingveld voor voetbaltoernooien in de wijk, liet Middelkamp weten: 'MVO is een vreemd verschijnsel. Het is moeilijk te traceren wie eraan doet omdat veel bedrijven niet van de daken schreeuwen wat zij aan MVO doen. Ons bedrijf heeft zijn oorsprong in Oost-Nederland. Daar hanteren burgers de culturele gewoonte van "noaberschap": burens en dorpsgenoten helpen elkaar. Als je buurman ziek is, help je hem gewoon. Vervolgens ga je niet op straat vertellen dat je dit hebt gedaan. Voor ons werkt maatschappelijk verantwoord ondernemen ook zo: het hoort er gewoon bij. Alleen al op basis van MVO-werkgeverschap - daarbij hoort een

percentage van vijftien procent aan werknemers die onder MVO-criteria vallen - kregen we het PSO-certificaat. Maar feitelijk doen we al twintig jaar aan MVO. We hebben standaard een werkplek vrij voor iemand met een verstandelijke of lichamelijke beperking. En we werken met SOS Straatkinderen samen aan projecten voor kansarme Roemeense kinderen. Ik ben voorzitter geworden van de werkgroep van de stichting voor SOS Straatkinderen.'

De aanleiding

Nu is Fieldmanager benieuwd naar het project in Roemenië, met name omdat het contrast opvalt: Johan Middelkamp, een ruwe bolster met blanke pit die kansarme kinderen helpt. Wat drijft hem? In 2004 opende de Sallandse een nieuw pand, gepaard gaande met een openingsfeest. 'Ter gelegenheid van het nieuwe pand wilden we met het bedrijf iets schenken aan een goed doel, en daar wilden we een actie voor houden

tijdens het openingsfeest,' legt Middelkamp het begin van het verhaal uit. 'Ons oog viel op een folder die in de bus was gevallen van SOS Straatkinderen over het thema "Rioolkinderen: hoe lang nog?". We zijn daarop een gesprek aangegaan met de directeur van de stichting SOS Straatkinderen, Theo van Hoof. Van Hoof wilde bij ons langskomen, maar we merkten dat we diepgaand geïnteresseerd waren in zijn organisatie en zijn een kijkje gaan nemen op het SOS Straatkinderen-hoofdkantoor in Bergeijk. Tijdens dit bezoek en ons gesprek met Theo van Hoof hebben technisch directeur Edmond Geers en ik besloten om met z'n tweeën een bezoek te brengen aan de straatkinderen van Roemenië op de locatie Constanta aan de Zwarte Zee, waar SOS Straatkinderen werk verricht.'

Eerste bezoek Roemenië

Daar aangekomen, kochten Middelkamp en Geers vrijwel direct vierduizend vierkante meter

Johan Middelkamp: 'Door de bank genomen staan MKB's anders tegenover MVO dan grote bedrijven.'

grond aan en een casco huis. 'We besloten dit te kopen, ongeacht wat de actie tijdens het openingsfeest op zou leveren.' Daar was een reden voor: Middelkamp en Geers waren erg onder de indruk van wat ze aantroffen. De straatkinderen in de betreffende omgeving verblijven 's nachts in het riool. De rioolbuizen liggen namelijk dicht tegen de stadsverwarming aan. Daardoor is het daar 's nachts redelijk warm. Overdag kunnen deze kinderen - dat zijn er in totaal zo'n dertig tot vijftig - naar een inloophuis van SOS Straatkinderen waar zij voedsel ontvangen, kunnen douchen, scholing krijgen en waar een dokter aanwezig is. 'Maar met alle respect,' schudt Middelkamp zijn hoofd, 'dat komt nooit meer goed met deze kinderen. Ze snuiven, zijn verslaafd aan alcohol en meisjes verminken zich in de hoop dat niemand hen 's avonds aanrandt op straat. Tijdens ons eerste bezoek schaamden Geers en ik ons dood. We beseften dat we zo stinkend rijk zijn in het westen. We vonden de realiteit confronterend, want we hadden allebei wel armoede gezien en ervan gehoord op de televisie en via andere media, maar de werkelijkheid greep ons bij de keel.'

Huis afbouwen

Na zijn terugkeer naar Nederland verzamelde Middelkamp binnen zijn bedrijf direct een team van veertien mensen om zich heen die vrijwillig mee wilden helpen om het huis af te bouwen. Dit team vertrok, ieder op eigen kosten, naar Roemenië. 'Na een week was het huis afgebouwd,' lacht Middelkamp. 'Net zoals je wel eens

ziet op televisie, waarbij ze een huis compleet strippen of afbreken en daarna iets nieuws ervoor in de plaats terugzetten. We hadden qua weersomstandigheden ook een engeltje boven ons hoofd.'

Het huis is nu een 'gezinsvervangend huis': enkele kinderen, die psychisch stabiel genoeg zijn, krijgen daar van een echtpaar een gedegen opvoeding en gaan naar een reguliere school. Dit zijn geen straatkinderen meer. 'Aanvankelijk bood het huis ruimte aan drie van deze kinderen, maar in de tussentijd hebben we het huis weer verbouwd en er een gebouwtje bij gezet. Nu is er plaats voor vijf kinderen.'

Hulp uit omgeving

Inmiddels is Middelkamp ook ambassadeur van SOS Straatkinderen en voorzitter geworden van een werkgroep van zes man. Hij doet het werk niet in zijn eentje. 'Het vrijwilligersteam binnen ons bedrijf van veertien man is nog steeds intact. We krijgen ook hulp van vele kanten. Zoals ik eerder zei, is het moeilijk om te zien wie MVO-werk verricht, maar dit betreft een heel grote groep bedrijven. Wij hebben bijvoorbeeld van zakenrelaties hulp gekregen, zoals van de Vereniging Aannemers Grond-, Water- en Wegenbouw (VAGWW) een schenking in de vorm van de aanleg van een waterput voor het gezinsvervangende huis. Dat was een hele klus: we moesten twintig meter diep de grond in om water bij de woning te krijgen.'

Verrijking

Het bedrijf heeft standaard een buffer ingeruimd om de hulp voor de Roemeense straatkinderen te garanderen. Het vrijwilligersteam zorgt er met het opzetten van acties telkens voor dat deze buffer op peil blijft. Dit doen zij bijvoorbeeld door teksten te schrijven, folders te maken, te laten drukken en te versturen, of door spreekbeurten door het land heen te geven. De Sallandse geeft in principe nooit alleen maar geld aan SOS Straatkinderen, want geld geven is in de ogen van Middelkamp geen structurele hulp. 'Je kunt arme gebieden beter helpen door echte middelen te schenken zoals een huis, voedsel en onderwijs. Alhoewel helpen op je pad komt, of niet, helpen zie ik niet als een verplichting. Het kan wel een verrijking van je leven betekenen. Voor mij is het dat in elk geval wel. Voor mijn kinderen ook. Mijn beide dochters zijn hier in Nederland strontverwend, ook al moeten zij wel hard werken als ze iets willen hebben. Maar ik bedoel: zij zullen in Nederland nooit iets tekort komen.

Ze zijn nu begin twintig, maar toen ze acht jaar geleden voor het eerst meegingen, ging er een wereld voor hen open. Zij kunnen daardoor goed relativeren.'

Verplichte jongerenvoorlichting

Middelkamp gaat ieder jaar naar Roemenië om te kijken hoe het gaat. Zijn dochters zijn meerdere malen meegegaan. Daar werken zij altijd mee, of het nu sjuwwerk betreft of helpen in de keuken met het eten koken en afwassen. 'Het is niet te realiseren, maar het zou mooi zijn wanneer je jongeren zou kunnen verplichten om ze eenmaal per jaar een arme kant van de wereld te laten zien,' aldus Middelkamp.

MVO en de sportveldenbranche

Binnenkort zullen de verschillen in maatschappelijk verantwoord ondernemen tussen bedrijven echter verkleinen. MVO wordt door de nieuwe Participatiewet per 2014 voor vijf procent wettelijk verplicht.

'Ik had echter, net zoals zoveel andere bedrijven, ook aan MVO gedaan zonder deze wet. Of zonder dit artikel. MVO is simpelweg een van de vele onderdelen van onze bedrijfsidentiteit,' verklaart Middelkamp tot besluit.

Kant en klare aangemaakte verf is niet meer nodig, dit is onnodig watertransport. Tanks en vaten nemen veel ruimte in beslag.

www.sportveldbelijningen.nl
Tel: 0481-378200